

**Informacje z zakresu ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych,
polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji zgodnie z
Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia
26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji
kredytowych i firm inwestycyjnych z
Banku Spółdzielczego w Krośniewicach
według stanu na dzień 31.12.2017 roku**

I. Informacje ogólne

1. Bank jest zobowiązany do publikowania informacji wynikających z następujących przepisów:

- a) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR);
- b) Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji;
- c) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 w sprawie zarządzania ryzykiem i systemem kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w banku
- d) ustawy Prawo bankowe;
- e) uchwały KNF w sprawie dotyczącej szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (wraz z późniejszymi zmianami) – w zakresie w jakim ta uchwała nie jest sprzeczna z przepisami wymienionymi w pkt 1)-5).
- f) Zasadami ładu korporacyjnego KNF

2. Bank Spółdzielczy w Krośniewicach z siedzibą w Krośniewicach, ul. Toruńska 5, w 2016 roku BS w Krośniewicach prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

- Centrala w Krośniewicach
- Oddział Dąbrowice
- Oddział Łanięta
- Oddział Ostrowy

3. Informacje dostępne są w formie papierowej w sekretariacie Centrali BS w Krośniewicach oraz na stronie internetowej Banku.

Strategia i cele zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza

utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

W celu realizacji procesów w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia Zarządzania Ryzykiem oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Istotność poszczególnych ryzyk Bank określa na podstawie procedury zawartej w Instrukcji Oceny Adekwatności Kapitałowej w Banku.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania: gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie ryzyka, pomiar i monitorowanie ryzyka, raportowanie, zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

Bieżące zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na: gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka, ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń, ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

Do ryzyk istotnych Bank zalicza:

- a) kredytowe (w tym rezydualne i koncentracji),
- b) stopy procentowej w księdze bankowej,
- c) operacyjne i braku zgodności,
- d) płynności,
- e) kapitałowe.
- f) biznesowe, będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania. Bank w ramach zarządzania ryzykiem wyniku finansowego analizuje osiągnięte wielkości, natomiast nie będzie liczył wymogu z tego tytułu.

Cele strategiczne dla poszczególnych rodzajów ryzyka:

W Banku na dzień 31.12.2017 roku obowiązywała zatwierdzona przez Radę Nadzorczą (Uchwała nr 17/RN/BS/2016) Strategia Działania Banku Spółdzielczego w Krośniewicach na lata 2017-2019 oraz Strategia Zarządzania Poszczególnymi Rodzajami Ryzyka w Banku Spółdzielczym w Krośniewicach (Uchwała nr 16/RN/BS/2016), w której zostały określone następujące cele strategiczne.

Ryzyko kredytowe:

- a. Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.
- b. Wskaźnik LTV nie powinien przekroczyć:

- 80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - 90% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - 75% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej oraz zabezpieczeń w postaci gruntów rolnych;
 - 80% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
- c. Wskaźnik Dtl nie powinien przekroczyć:
- 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 80% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.
- d. Akceptowalny poziom ryzyka kredytowego (apetyt na ryzyko) w zakresie detalicznych ekspozycji kredytowych obejmuje:
- utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 7,00 % limitu portfela detalicznych ekspozycji kredytowych.
 - zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 12,00% ich udziału w portfelu kredytowym.

Cele realizowane są poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 3) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko stopy procentowej:

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Ryzyko operacyjne i braku zgodności :

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
- opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- zarządzanie kadrami,
- określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Ryzyko płynności:

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Ryzyko kapitałowe:

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, Tier podstawowy I i TIER II,
- odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
- zarządzanie ryzykiem bankowym.

Przy konstruowaniu planu finansowego przyjmowane są polityki, które precyzują wynikające ze strategii zadania i kierunki działania na dany rok. W 2017 roku w Banku funkcjonowały następujące polityki:

- Polityka kredytowa
- Polityka depozytowa
- Polityka kapitałowa
- Polityka bezpieczeństwa – ryzyka operacyjnego i kadrowa
- Polityka braku zgodności
- Polityka ryzyka stopy procentowej
- Polityka płynności
- Polityka handlowa.

III. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem w Banku:

1. Ograniczanie ryzyka w Banku następuje poprzez:

- a) Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii działania Banku,
- b) Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii Zarządzania Ryzykiem, zawierającej cele strategiczne i planowane działania średnio i długookresowe, umożliwiające ich realizację w zakresie zarządzania ryzykiem bankowym (ryzykiem biznesowym).
- c) Określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Bank. Analizę profilu poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje, obowiązujące w Banku.
- d) Wskazanie obszarów ryzyka, wymagających modyfikacji lub uzupełnienia technicznych i organizacyjnych instrumentów ograniczania skutków podejmowanego ryzyka.
- e) Opracowanie, wdrożenie, okresowy przegląd i aktualizacja wdrożonych metod

zarządzania ryzykiem w celu adaptacji do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku.

- f) Określenie zadań i wyznaczenie stanowisk służbowych w strukturze organizacyjnej Banku, odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach systemu zarządzania ryzykiem. Schemat organizacji zarządzania ryzykiem (w ramach struktury organizacyjnej) zatwierdza Rada Nadzorcza Banku.
- g) Bieżąca aktualizacja szczegółowych pisemnych procedur obejmujących pomiar, limitowanie, monitorowanie i kontrolowanie ryzyka w Banku.
- h) Opracowanie i bieżącą aktualizację regulacji wewnętrznych Banku, dotyczących planowanych działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych.
- i) Organizacja systemu kontroli wewnętrznej i audytu.

2. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- a) Rada Nadzorcza,
- b) Zarząd,
- c) Komitet Kredytowy,
- d) Komórka monitorująca ryzyko – Zespół RAS,
- e) Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB
- f) Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).
2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
3. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”
4. **Komórka monitorująca ryzyko – Zespół RAS** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe

zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz uczestnictwo w opracowywaniu regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

5. **Audyt wewnętrzny** ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego sprawuje Spółdzielczy System Ochrony SGB.
6. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

IV. System pomiaru i raportowania ryzyka:

Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka wynikających z prowadzonej działalności. Metody pomiaru poddawane są okresowej ocenie.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- profilu ryzyka,
- stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- wyników testów skrajnych,
- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczanie informacji o zmianach profilu ryzyka. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura. Poza tym w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka został określony zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

V. Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka:

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.

Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego apetytu ryzyka Banku.

Analizy będące podstawą do określania wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

Wysokość limitów w zależności od rodzaju lub charakteru określana jest w oparciu o:

- analizę historyczną,
- apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą,

poza tym zwraca się uwagę jaki wpływ na sytuację finansową Banku może mieć osiągnięcie maksymalnego poziomu limitu oraz poziom ryzyka objętego danym ograniczeniem.

Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo Bankowe, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowań z uwzględnieniem specyfiki działalności. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokości zatwierdza Zarząd.

Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczeń. Przekroczenia są monitorowane i poddawane analizie.

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w tym także uwzględniających wskaźniki mikro i makroekonomiczne.

Proces monitorowania ryzyka podlega systemowi kontroli wewnętrznej.

VI. W zakresie art.435 ust.2 Rozporządzenia Bank informuje:

1. Członkowie Zarządu pełnią **po jednym stanowisku dyrektorskim**. Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnią **po jednym stanowisku dyrektorskim**. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.
2. Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając zgodnie ze Statutem Banku, biorąc po uwagę wyniki oceny uprzedniej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następczej dokonuje RN zgodnie z zapisami zawartymi w „Polityce zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierowniczych w BS w Krośniewicach”. Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku. Ocena członków RN dokonywana jest na podstawie „Procedury Oceny Kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Krośniewicach”.
3. Bank z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
4. Bank z uwagi na skalę działalności nie tworzy komitetu ds. ryzyka.
5. Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej

jest sformalizowany w postaci „Instrukcji Sporządzania Informacji Zarządczej w BS w Krośniewicach.

VII. Fundusze własne

1. Poniższe zestawienie – tabela nr 1 przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2017 roku.

Tabela nr 1

Rodzaj funduszu	Stan na 31.12.2016 roku	Stan na 31.12.2017 roku
Kapitał Tier I bez pomniejszeń	8.469.292,06	8.648.808,89
W tym fundusz udziałowy		
Bez amortyzacji	308.372,04	299.872,04
Po amortyzacji	190.230,92	-
W tym fundusz z aktualizacji wyceny		
W tym fundusz z aktualizacji wyceny bilansowo	222.237,27	222.237,27
W tym fundusz z aktualizacji wyceny po pomniejszeniu 20% (40% w 2016r.)	133.342,36	44.447,45
Pomniejszenia kapitału Tier I	Amortyzacja 118 141,12 <i>(190.230,92 fundusz udziałowy po amortyzacji)</i> 40% funduszu z aktualizacji wyceny 88.894,91 WNIP	Amortyzacja 177.789,82 20% funduszu z aktualizacji wyceny 44.447,45 WNIP
Kapitał Tier I po korektach	8.260.021,28	8.599.961,44
Kapitał Tier II bez pomniejszeń	0,00	0,00
Pomniejszenia kapitału Tier II	0,00	0,00
Kapitał Tier II po korektach	0,00	0,00
Razem fundusze własne (suma kapitału Tier I i Tier II z uwzględnieniem korekt)	8.260.021,28	8.599.961,44
Łączny wskaźnik kapitałowy	28,04%	30,64%

Szczegółowe pozycje kapitału zawiera załącznik nr 1 do niniejszej informacji opracowany na podstawie załącznika nr 6 do Rozporządzenia 1423/2013 Parlamentu Europejskiego z dnia 20 grudnia 2013r.

VIII. Wymogi kapitałowe:

1. BS stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
 - a. metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - b. metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego.
2. Metody wyliczania ekspozycji na ryzyko oraz wymogów kapitałowych minimalnych i wewnętrznych zawiera „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej”, stanowiąca załącznik do niniejszej Informacji.
3. Poniższa tabela nr 2 przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji wyodrębnionej w Banku na 31.12.2017 roku.

Tabela nr 2

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota bilansowa	Kwota po zważeniu wagą ryzyka	Kwota po przemnożeniu przez 8%
1	Inne ekspozycje - aktywa o wadze ryzyka 0%	42.176.022,13	0,00	0,00
2	Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych o wadze ryzyka 20%	6.105.948,68	1.221.189,74	97.695,18
3	Ekspozycje wobec instytucji - banków o wadze ryzyka 50%	0,00	0,00	0,00
4	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych 0%	397.552,43	0,00	0,00
5	Ekspozycje detaliczne o wadze 75%	671.317,62	541.953,84	43.356,31
6	Ekspozycje wobec przedsiębiorców o wadze 100%	7.090.844,35 (w tym MŚP)	5.850.704,88 (po zastosowaniu wsp.wsparcia dla MŚP)	468.056,39
7	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych o wadze 35%	0,00	0,00	0,00
8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach komercyjnych o wadze 100%	16.760.720,59 (w tym MŚP)	13.177.239,61 (po zastosowaniu wsp.wsparcia dla MŚP)	1.054.179,17
9	Ekspozycje wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności			

	gospodarczej o wadze 100%	12.925,30	2.585,06	206,80
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania o wadze 150%	0,00	0,00	0,00
11	Inne ekspozycje - aktywa o wadze ryzyka 20%	104.920,00	20.984,00	1.678,72
12	Inne ekspozycje - aktywa o wadze ryzyka 100%	1.355.153,74	1.355.153,74	108.412,29
13	Ekspozycje kapitałowe	634.230,00	634.230,00	50.738,40
14	Należności wykluczone	0,00	0,00	0,00
	Razem suma bilansowa	75.309.634,84	22.804.040,86	1.824.323,27

4. Poniższe zestawienie – tabela nr 3 przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Tabela nr 3

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	ryzyko kredytowe	1.824.323,27
2.	ryzyko rynkowe	
3.	przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	
4.	przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	
5.	ryzyko operacyjne (dane z 2014,2015 i 2016 roku)	421.016,83
	RAZEM	2.245.340,10

6. Zestawienie dokonane w tabeli nr 4 przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Tabela nr 4

Wyszczególnienie	Kwota
1. ryzyko płynności	0,00
2. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0,00
3. ryzyko koncentracji zaangażowań	0,00
4. ryzyko kapitałowe	0,00
RAZEM	0,00

6. Bufor antycykliczny
Nie dotyczy

IX. Ryzyko kredytowe

1. Należności przeterminowane rozumiane są jako – ekspozycje przeterminowane o ponad 90 dni, dla których przeterminowana kwota przekracza 500 zł.

2. Definicja ekspozycji zagrożonych zawarta jest w „Instrukcji tworzenia, rozwiązywania i kontroli rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością kredytową banku” i brzmi:

a. Ekspozycje kredytowe wynikające z pożyczek i kredytów detalicznych klasyfikuje się do następujących kategorii zagrożonych:

- ekspozycje kredytowe „stracone”, które obejmują :
 - ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek przekracza 6 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
 - ekspozycje kredytowe względem dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

b. Pozostałe ekspozycje kredytowe wobec osób fizycznych, udzielone na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego, klasyfikowane są do następujących kategorii zagrożonych:

- ekspozycje kredytowe „poniżej standardu”- obejmujące ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy,
- ekspozycje kredytowe „wątpliwe”- obejmuje ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy,
- ekspozycje kredytowe „stracone” – obejmujące:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
 - ekspozycje kredytowe względem dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

c. Pozostałe ekspozycje kredytowe klasyfikuje się do następujących kategorii kredytów zagrożonych:

- ekspozycje kredytowe „poniżej standardu” - obejmujące następujące ekspozycje kredytowe:

- ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, która sytuacja ekonomiczno-finansowa może stanowić zagrożenie terminowej spłaty ekspozycji,
- ekspozycje kredytowe „wątpliwe”- obejmujące ekspozycje kredytowe:
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa ulega znacznemu pogorszeniu, a zwłaszcza gdy ponoszone straty w sposób istotny naruszają ich kapitały (aktywa netto)
- ekspozycje kredytowe „stracone”- obejmujące ekspozycje kredytowe
 - ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalnie uniemożliwiający spłacenie długu,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, w stosunku do których ogłoszono upadłość lub w stosunku do których nastąpiło otwarcie likwidacji z wyjątkiem, gdy następuje ona na podstawie przepisów o komercjalizacji i prywatyzacji,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
 - ekspozycje kredytowe względem dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

3. Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Bank działa na terenie gmin sąsiadujących ze sobą posiadających bardzo podobne warunki geograficzne. W związku z powyższym nie jest narażony na ryzyko geograficzne.

3.1 Strukturę zaangażowania Banku z podziałem na Placówki według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela nr 5.

Tabela nr 5

	Krośniewice	Dąbrowice	Łanięta	Ostrowy	RAZEM
Kredyty normalne	13.615.832,08 plus 281.619,06 (fundusz pomocowy) 13.897.451,14 (z funduszem pomocowym)	6.250.182,47	4.955.145,52	5.718.132,05	30.539.292,12 30.820.911,18 (z funduszem pomocowym)
Kredyty pod obserwacją	0,00	0,00	70.000,00	0,00	70.000,00

Kredyty zagrożone	61.600,00	140.964,11	0,00	0,00	202.564,11
RAZEM	13.677.432,08	6.391.146,58	5.025.145,52	5.718.132,05	30.811.856,23
	13.959.051,14 (z funduszem pomocowym)				31.093.475,29 (z funduszem pomocowym)

Porównanie stanu kredytów z kwotą rezerw celowych z podziałem na poszczególne jednostki organizacyjne zawarte jest w tabeli nr 6.

Tabela nr 6

	Krośniewice	Dąbrowice	Łanięta	Ostrowy	RAZEM
Kredyty zagrożone	61.600,00	140.964,11	0,00	0,00	202.564,11
Wartość rezerw celowych	61.600,00	140.964,11	0,00	0,00	202.564,11

Bank nie korzystał z pomniejszenia podstawy tworzenia rezerwy.

3.2 Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2017 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2016 roku do 31.12.2017 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie – tabela nr 7.

Tabela nr 7

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2017 r. w zł	Średniodzienna kwota w okresie od 31.12.2016 r. do 31.12.2017 r.
1.	Ekspozycje wobec podmiotów finansowych:	42.056.368,27	45.553.255,85
	7) środki w BZ	40.895.507,27	44.195.477,84
	8) SGB Leasing	1.160.861,00	1.357.778,01
2.	Ekspozycje wobec podmiotów niefinansowych w tym:	23.545.861,16 (23.827.480,22 z funduszem pomocowym)	25.213.815,35
	a. przedsiębiorstwa państwowe	a. 0,00	a. 0,00
	b. przedsiębiorstwa i spółki prywatne	b. 173.244,00 (454.863,06 z funduszem pomocowym)	b. 362.249,74
	c. przedsiębiorcy indywidualni	c. 465.136,56	c. 431.027,08
	d. rolnicy indywidualni	d. 21.076.613,87	d. 22.540.291,12
	e.	e. 0,00	e. 0,00

	e. instytucje niekomercyjne f. osoby prywatne	f. 1.830.866,73	f. 1.880.247,40
3.	Ekspozycje wobec podmiotów budżetowych	6.105.134,07	5.129.770,47
	RAZEM	71.707.363,50 (71.988.982,56 z <i>funduszem pomocowym</i>)	75.896.841,67

Na 31.12.2017 roku w stosunku do ogólnego obliża kredytowego największy udział stanowiły kredyty dla rolników indywidualnych 68,40% a w zestawieniu z kredytami podmiotów niefinansowych 89,51%.

W okresach miesięcznych Bank bada zaangażowanie w indywidualnie istotne ekspozycje (indywidualna ekspozycja na poziomie 5% funduszy własnych uznanych) oraz duże zaangażowania (wynoszące minimum 10% funduszy własnych uznanych).

4. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na klasy ekspozycji.

4.1 Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela nr 8.

Tabela nr 8

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	40.895.507,27 - -
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	1.160.861,00 - 0,00
3.	Pomocnicze instytucje finansowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	- - -
4.	Instytucje ubezpieczeniowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	- - -
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		42.056.368,27

Kwota zaangażowań obejmuje środki Banku na rachunkach w SGB S.A. zarówno w postaci lokat terminowych jak i środków a vista oraz kredyty udzielone firmie SGB Leasing.

4.2 Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego ze względu na kryterium podmiotowe według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela nr 9.

Tabela nr 9

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł	Udział procentowy
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	- - -	
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	173.244,00 (454.863,06 z funduszem pomocowym) - -	0,74%
3.	Przedsiębiorcy indywidualni Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	403.536,56 - 61.600,00	1,98%
4.	Osoby prywatne Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	1.692.752,62 - 138.114,11	7,77%
5.	Rolnicy indywidualni Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	21.003.763,87 70.000,87 2.850,00	89,51%
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	- - -	- -
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		23.545.861,16 (23.827.480,22 z funduszem pomocowym)	

Największy udział kredytów w sektorze niefinansowym mają kredyty udzielone rolnikom indywidualnym i osobom fizycznym.

4.3 Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela nr 10.

Tabela nr 10

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	6.105.134,07
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	6.105.134,07

Z kredytu korzystały wszystkie cztery gminy obsługiwane przez Bank.

4.4 Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach ustalonych przez Bank w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela nr 11.

Tabela nr 11

Lp.	Branże	Wartość bilansowa w zł	Pozabilans w zł	% wykorzystany ustalonego limitu
1.	Rolnictwo, leśnictwo Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	21.073.763,87 - 2.850,00	2.080.960,09	59,84%
2.	Administracja publiczna Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	6.105.134,07 - -	0,00	47,33%
3.	Działalność gospodarcza Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	1.737.641,56 - 61.600,00	271.115,60	24,07%
Razem zaangażowanie w sektory		28.980.989,50	2.352.075,69	

Określone w Banku limity koncentracji branżowej odnoszone do funduszy własnych nie zostały przekroczone.

Fundusze podstawowe Banku na dzień 31.12.2017 rok wynoszą 8.418.554,79zł, natomiast fundusze uznane wg ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013 8.599.961,44 zł.

Maksymalna suma kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych udzielonych członkom Zarządu Banku, członkom Rady Nadzorczej Banku, osobom zajmującym stanowisko kierownicze w Banku oraz podmiotom powiązanim z nimi kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 25% kapitału podstawowego Tier I. Na dzień 31.12.2017 rok wielkość ta wynosi 442.545,89 zł, co stanowi 5,15% kapitału podstawowego Tier I.

Procentowy udział stanu kredytów poszczególnych grup podmiotów w obliżu kredytowym wynosi:

Tabela nr 12

Lp.	Grupy kredytobiorców	Stan portfela kredytowego poszczególnych grup kredytobiorców w zł	Udział %	Stan zaangażowania bilansowego i pozabilansowego poszczególnych grup kredytobiorców w zł	Określony limit	% udział w portfelu należności bilansowych i pozabilansowych
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0,00	0,00%	0,00	3%	0%
2.	Przedsiębiorstwa, spółdzielnie i spółki prywatne	1.334.105,00 (1.615.724,06 z funduszem pomocowym)	4,33%	1.378.757,16 (1.660.376,22 z funduszem pomocowym)	15%	4,13%
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	465.136,56	1,51%	691.600,00	8%	2,07%
4.	Rolnicy indywidualni	21.076.613,87	68,40%	23.157.573,96	80%	69,29%
5.	Osoby prywatne	1.830.866,73	5,94%	2.087.304,21	15%	6,25%
6.	Instytucje niekomercyjne	0,00	0,00%	0,00%	2%	0%
7.	Podmioty budżetowe	6.105.134,07	19,81%	6.105.134,07	20%	18,27%

Określone limity koncentracji kredytów dla poszczególnych grup podmiotów w obliżu nie zostały przekroczone.

Struktura produktowa (instrument finansowy) w obliżu kredytowym w zł – tabela nr 13.

Tabela nr 13

	Kwota w zł	Udział w obliżu kredytowym
Należności normalne w tym:		
- kredyty obrotowe	11.187.453,20	36,30%
- kredyty inwestycyjne	13.937.012,99	45,23%
- kredyty w rachunku bieżącym	3.722.073,31	12,08%
- kredyty w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym	169.078,52	0,55%
- kredyty konsumpcyjne	1.517.924,10	4,93%
- kredyty mieszkaniowe	5.750,00	0,02%

- inne należności	281.619,06(fundusz pomocowy)	
Należności pod obserwacją w tym:		
- obrotowy	70.000,00	0,23%
Należności zagrożone w tym:		
- kredyty obrotowe	64.450,00	0,21%
- kredyty inwestycyjne	0,00	0,00%
- kredyty mieszkaniowe	0,00	0,00%
- kredyty konsumpcyjne	138.114,11	0,45%

Przyjęte limity koncentracji w jednorodny instrument finansowy (wartość bilansowa i pozabilansowa) odnoszone są do uznanego kapitału.

Koncentracja w sektor gospodarczy – tabela nr 14.

Bank nie bada zaangażowania w sektor gospodarczy. Uznaje jednak, że przy obecnej strukturze zaangażowania kredytowego ustalone i analizowane branże są jednocześnie zaangażowaniem w sektor gospodarczy.

Tabela nr 14

Sektor gospodarczy	Kwota zaangażowania bilansowego w zł	Udział w obliżu	Kwota zaangażowania pozabilansowego w zł
Rolnictwo	21.076.613,87	68,40%	2.080.960,09
Działalność gospodarcza	1.799.241,56	5,84%	271.115,60
Administracja publiczna	6.105.134,07	19,81%	0,00

4.5. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na istotne klasy należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela nr 15.

Tabela nr 15

Istotne klasy należności	A vista	Do 1 m-ca	1-3m-cy	3-6m-cy	6-12m-cy	1-3 lat	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	powyżej 20 lat	Termin zapadalności upłynął	RAZEM
Ekspozycje kredytowe przedsiębiorstw i spółek prywatnych	108.996,84	59.547,77	120.925,54	181.663,31	348.475,54	456.625,00	57.871,00	0,00				1.334 105,00
<i>w tym SGB Leasing</i>		<i>56 770,00</i>	<i>115 370,00</i>	<i>173 330,00</i>	<i>342 920,00</i>	<i>416 281,00</i>	<i>56 190,00</i>					<i>1.160.861,00</i>
Ekspozycje kredytowe przedsiębiorców indywidualnych	403.536,56	2.000,00	2.000,00	3.000,00	6.000,00	24.000,00	22.200,00	0,00			4.400,00	465.136,56
Ekspozycje kredytowe rolników indywidualnych	3.209.539,91	58.290,07	895.432,60	1.011.635,40	2.004.091,80	7.013.335,10	3.076.999,99	3.146.373,00	658.066,00		2.850,00	21.076.613,87
Ekspozycje kredytowe osób prywatnych	169.078,52	34.141,52	73.856,95	101.080,17	181.174,99	403.781,13	200.941,54	350.911,90	177.785,90		138.114,11	1 830.866,73
Ekspozycje kredytowe instytucji niekomercyjnych	0,0											0,00
Ekspozycje kredytowe podmiotów budżetowych	0,00	23.150,00	233.178,00	212.866,00	468.137,99	2.491.695,68	1.746.813,68	929,292,72				6.105.134,07
RAZEM	3.891.151,83	177.129,36	1.325.393,09	1.510.244,88	3.007.880,32	10.389.436,91	5.102.826,21	4.426.577,62	835.851,90		145.364,11	30.811.856,23

5. Strukturę należności normalnych oraz z rozpoznaną utratą wartości (należności zagrożone) i przeterminowanych w rozbiciu na istotne klasy ekspozycji kredytowych według stanu na dzień 31.12.2017 r. przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 15

Lp.	<i>Ekspozycje sektora finansowego- SGB Leasing</i>	Wartości w zł
1.	Należności normalne	1.160.861,00
	Kredyty w rachunku bieżącym	0,00
	Pozostałe kredyty i inne	1.160.861,00
	Kredyty przeterminowane	0,00
	Rezerwy celowe	0,00
	Korekta wartości	-
	Odsetki	0,00
Lp.	<i>Ekspozycje sektora niefinansowego</i>	Wartości w zł
1.	Należności normalne	23.273.297,05
	Kredyty w rachunku bieżącym i ror	3.891.151,83
	Pozostałe kredyty i inne	19.382.145,22
	Kredyty przeterminowane	0,00
	Rezerwy celowe	76.748,61
	Korekta wartości	-
	Odsetki	2.005,04
	Dopłaty	12.925,30
2.	Należności pod obserwacją	70.000,00
	Kredyty pod obserwacją	70.000,00
	Kredyty przeterminowane	-
	Rezerwy celowe	1.050,00
	Korekta wartości	-
	Odsetki	541,01
3.	Należności zagrożone	
	Kredyty zagrożone:	202.564,11
	• przedsiębiorcy indywidualni <i>w tym przeterminowane</i>	61.600,00 0,00
	- kredyty operacyjne <i>w tym przeterminowane</i>	61.600,00 0,00
	- kredyty inwestycyjne <i>w tym przeterminowane</i>	0,00 0,00
	• rolnicy indywidualni <i>w tym przeterminowane</i>	2.850,00 2.850,00
	- kredyty operacyjne <i>w tym przeterminowane</i>	2.850,00 2.850,00
	- kredyty inwestycyjne <i>w tym przeterminowane</i>	0,00 0,00
	• osoby prywatne	138.114,11

	<i>w tym przeterminowane</i>	138.114,11
	- kredyty i pożyczki detaliczne <i>w tym przeterminowane</i>	138.114,11 138.114,11
	- kredyty mieszkaniowe <i>w tym przeterminowane</i>	0,00 0,00
	Rezerwy celowe	202.564,11
	Korekta wartości	-
	Odsetki	96.896,01
Lp.	<i>Ekspozycje sektora budżetowego</i>	Wartości w zł
1.	Należności normalne	6.105.134,07
	Kredyty w rachunku bieżącym	0,00
	Pozostałe kredyty i inne	6.105.134,07
	Kredyty przeterminowane	0,00
	Rezerwy celowe	0,00
	Korekta wartości	-
	Odsetki	1.050,06

Tabela nr 16

Kredyty zagrożone	Stan kredytów zagrożonych na 31.12.2016 rok w zł	Spląty kredytów zagrożonych w 2017 roku w zł	Wyплаты i przeklasyfikowania w 2017 roku z zł	Stan kredytów zagrożonych na 31.12.2017 rok w zł
Przedsiębiorcy indywidualni	71.600,00	10.000,00	0,00	61.600,00
Rolnicy indywidualni	3.100,00	250,00	0,00	2.850,00
Osoby prywatne	138.114,11	0,00	0,00	138.114,11
Razem	212.814,11	10.250,00	0,00	202.564,11

W 2017 roku w Banku nie nastąpiły przekwalifikowania do grup zagrożonych, miały miejsce spląty zarówno w ramach zawartych porozumień jak i windykacji. Dane o ich wysokości zawarte są w tabeli nr 16. W 2017 roku umorzeń kredytów nie było.

6. Na powyższe należności zostały utworzone rezerwy celowe w wysokości zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Finansów. Zmiany w rezerwach celowych w ciągu 2017 roku kształtowały się w następujący sposób:

Tabela nr 17

Rezerwy celowe od kredytów zagrożonych	Stan rezerw od kredytów zagrożonych na 31.12.2016 rok w zł	Tworzenie rezerw na kredyty zagrożone w 2017 roku w zł	Rozwiązanie rezerw z tytułu kredytów zagrożonych w 2017 roku w zł	Stan rezerw od kredytów zagrożonych na 31.12.2017 rok w zł

Przedsiębiorcy indywidualni	71.600,00	0,00	10.000,00	61.600,00
Rolnicy indywidualni	3.100,00	0,00	250,00	2.850,00
Osoby prywatne	138.114,11	0,00	0,00	138.114,11
Razem	212.814,11	0,00	10.250,00	202.564,11

X. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

Oceny zdolności kredytowej Bank dokonuje w oparciu o Zasady oceny zdolności kredytowej klientów indywidualnych w BS Krośniewice wprowadzone Uchwałą nr 66/Z/BS/2017 z dnia 13.07.2017 roku, Zasady weryfikacji dokumentów potwierdzających dochody oraz źródło dochodów klientów indywidualnych w BS Krośniewice – Uchwałą nr 56/Z/BS/2013 z dnia 31.07.2013 roku.

Istotnym elementem ograniczenia ryzyka kredytowego jest monitoring. Proces przeprowadzania reguluje Instrukcja prowadzenia monitoringu ekspozycji kredytowych klientów indywidualnych w BS Krośniewicach - Uchwałą nr 57/Z/BS/2013 z dnia 08.08.2013 roku.

Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków dla Uczestników Systemu Ochrony SGB - Uchwałą nr 49/Z/BS/2016 z dnia 28.07.2016 roku są kolejnym elementem ograniczającym ryzyko kredytowe.

XI. Ryzyko kredytowe do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem – redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE).

Bank nie korzystał i nie korzysta z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej. Od II połowy 2009 roku jednostka współpracuje z BIK, otrzymywane raporty są bardzo pomocnym instrumentem na etapie oceny kredytobiorcy.

Bank w Instrukcji Oceny Adekwatności Kapitałowej uwzględnia przy zachowaniu wszystkich warunków regulacyjnych stosowanie wagi ryzyka 35% z tytułu zabezpieczeń na nieruchomości mieszkalnej w 2017 roku taka sytuacja nie wystąpiła. Bank innych technik ograniczenia ryzyka nie stosuje.

XII. Ryzyko operacyjne

Tabela nr 18

	2014 rok	2015 rok	2016 rok	Kwota ryzyka operacyjnego
Przychody odsetkowe	2.630.634,32	2.293.856,63	2.293.041,51	
Koszty odsetkowe	467.707,10	263.837,73	254.848,55	
Wynik z tytułu odsetek	2.162.927,22	2.030.018,90	2.038.192,96	
Przychody prowizyjne	669.766,00	791.993,66	781.951,84	
Koszty prowizyjne	58.813,82	58.880,07	61.010,87	
Wynik z tytułu prowizji	610.952,18	733.113,59	720.940,97	
Przychody z udziałów i akcji	0,00	0,00	0,00	
Koszty z udziałów i akcji	0,00	0,00	0,00	
Wynik z tytułu udziałów i akcji	0,00	0,00	0,00	
Przychody z operacji	0,00	12.565,05	13.551,79	

finansowych				
Koszty z tytułu operacji finansowych	0,00	0,00	0,00	
Wynik z tytułu operacji finansowych	0,00	12.565,05	13.551,79	
Przychody z pozycji wymiany	0,00	0,00	0,00	
Koszty z pozycji wymiany	0,00	0,00	0,00	
Wynik z pozycji wymiany	0,00	0,00	0,00	
Pozostałe przychody operacyjne	4.606,67	5.311,13	88.156,14	
Wynik brutto	2.778.486,07	2.781.008,67	2.860.841,86	421.016,83

Bank do wyliczania kwoty wymogu kapitałowego w I filarze z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA). Wymóg wylicza się jako 15% średniej z rocznych wyników brutto uzyskanych w poprzednich trzech latach. Wartość ta przy uwzględnieniu danych z końca 2014, 2015 i 2016 roku wynosi 421.016,83

Od 2015 roku obowiązuje Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym w BS Krośnice obejmująca także zagadnienia z zakresu ryzyka teleinformatycznego.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest zapewnienie bezpiecznego przebiegu wszystkich procesów biznesowych w Banku poprzez:

- Identyfikację ryzyka operacyjnego w określonych obszarach działania Banku.
- Utworzenie bazy danych w celu gromadzenia informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego i stratach powstających w wyniku zakłóceń w działalności Banku.
- Monitorowanie i raportowanie incydentów.
- Tworzenie mapy ryzyka w celu określenia działań zmierzających do zmniejszenia skutków ryzyka operacyjnego.
- Wykorzystanie mapy ryzyka operacyjnego w opracowaniu regulacji powiązanych z ryzykiem operacyjnym.
- Kontrolę i ocenę procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku.
- Ograniczanie skutków ryzyka operacyjnego.
- Gromadzenie informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego mających miejsce w najbliższym otoczeniu Banku oraz w miarę możliwości o sposobach pokrycia strat ww. zdarzeń i podjętych działaniach mitygujących

W 2017 roku w funkcjonującym rejestrze incydentów ryzyka operacyjnego RIRO zarejestrowano 64 zdarzeń, których kwota potencjalnych lub rzeczywistych kosztów wynosiła 4 108,32 zł. W podziale na poszczególne linie rzeczywiste i wyszacowane koszty wynosiły:

Tabela nr 19

Linia: BANKOWOŚĆ KOMERCYJNA	<i>I kwartał 2017</i>	<i>II kwartał 2017</i>	<i>III kwartał 2017</i>	<i>IV kwartał 2017</i>
Rodzaj zdarzenia w ramach linii	Koszty: rzeczywiste i potencjalne w zł	Koszty: rzeczywiste i potencjalne w zł	Koszty: rzeczywiste i potencjalne w zł	Koszty: rzeczywiste i potencjalne w zł
3.Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	575,93		354,13	673,88

4. Klienci, produkty i praktyka biznesowa				
6.Zakłócenia działalności i błędy systemów				
7.Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	26,22	5,34	1,60	10,09
RAZEM: Bankowość komercyjna	602,15	5,34	355,73	683,95
Linia: PŁATNOŚCI I ROZLICZENIA				
Rodzaj zdarzenia w ramach linii	Koszty: rzeczywiste i potencjalne w zł	Koszty: rzeczywiste i potencjalne w zł	Koszty: rzeczywiste i potencjalne w zł	Koszty: rzeczywiste i potencjalne w zł
6.Zakłócenia działalności i błędy systemów		722,00		
7.Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	230,00	180,80	17,46 (niedobór kasowy)	1 491,69 (w kwocie tej znajdują się dwa niedobory kasowe oraz nadwyżka bankomatowa w wys. 1 000,00)
RAZEM: Płatności i rozliczenia	230,00	722,00	17,46	1 491,69
Razem koszty rzeczywiste i potencjalne z ryzyka operacyjnego	832,15	727,34	373,19	2 175,64

XIII. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

1. Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższe zestawienie – tabela nr 20.

Tabela nr 20

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Wartość rynkowa w zł	Wartość godziwa w zł
1	Akcje SGB Bank S.A.	621.888,00	621.888,00	621.888,00
2	Akcje BPS	11.092,00	11.092,00	11.092,00
4	Udział w IPS	1.000,00	1.000,00	1.000,00
5	Udział w TUV	250,00	250,00	250,00
	RAZEM	634.230,00	634.230,00	634.230,00

Bank posiada akcje SGB BANK S.A., BPS S.A. tj. Banków Zrzeszających, które nie funkcjonują na giełdzie. W 2017 roku z tytułu posiadania akcji Bank nie uzyskał przychodów oraz nie nabył nowych akcji SGB BANK S.A. Posiadane akcje SGB Bank S.A. stanowiące

największy udział ze względu na cel nabycia zalicza się do grupy – realizacja strategii Zrzeszenia i Banku

XIV. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1. Celem polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zjawisk na wynik finansowy Banku.

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:

- lukę stopy procentowej,
- ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

2. Aktywa oprocentowane osiągnęły na koniec grudnia 2017 roku wartość 71.419,88tys.zł, natomiast pasywa oprocentowane wynoszą 55.995,52tys.zł. Nadwyżka aktywów nad pasywami oprocentowanymi wynosi 15.424,36tys.zł co daje wskaźnik relacji aktywów do pasywów na poziomie 127,55%.

W aktywach oprocentowanych aktywa o stopach zmiennych stanowią 42,86%, a środki o stopach stałych stanowią 57,14%. W strukturze aktywów oprocentowanych podobnie jak w kwartale poprzednim największy jest udział aktywów zależnych od stawek rynku międzybankowego WIBID/WIBOR – 69,63% ze średnim oprocentowaniem 1,98%, natomiast najmniejszy jest udział aktywów zależnych od stawek referencyjnych – 9,59% ze średnim oprocentowaniem 1,75%.

W grupie redyskonta weksli 100% stanowią aktywa z oprocentowaniem zmiennym są to głównie kredyty preferencyjne, co oznacza, że każda zmiana stopy redyskonta weksli NBP przez Radę Polityki Pieniężnej powoduje przeszacowanie 9,59% aktywów wrażliwych na zmiany oprocentowania. Średni wskaźnik do stopy redyskonta wynosi 1,5275pp co oznacza, że przy zmianie redyskonta np. o 1 pp. oprocentowanie tej grupy aktywów ulegnie zmianie o 1,5275pp.

Grupa aktywów zależnych od stawek rynku międzybankowego WIBID/WIBOR stanowi 69,63% aktywów, ze średnim oprocentowaniem 1,98%. W grupie tej aktywa z oprocentowaniem zmiennym stanowią 17,94%, natomiast aktywa z oprocentowaniem stałym wynoszą 82,06%. Aktywa zależne od stopy Banku stanowią 20,78% aktywów oprocentowanych, z oprocentowaniem średnim na poziomie 6,11%. Według stopy zmiennej oprocentowanych jest 14.840,61tys.zł kredytów. W pasywach oprocentowanych środki o stopach zmiennych stanowią 98,96%, a pasywa o stopach stałych stanowią 1,04%. W strukturze pasywów największy jest udział pasywów z oprocentowaniem zależnym od decyzji Zarządu który wynosi 98,57%, z oprocentowaniem średnim na poziomie 0,43% i oparte są w 100% o zmienną stopę procentową. W przypadku stawek rynkowych WIBID/WIBOR środki te stanowią 1,04% pasywów oprocentowanych, a ich średnie oprocentowanie wynosi 0,48%. Oparte w 100% o stałą stopę procentową. W Banku wg stanu na 31.12.2017r. występują pasywa wrażliwe z

oprocentowaniem zmiennym zależnym od stopy referencyjnej NBP. Stanowią one 0,39% pasywów oprocentowanych.

W aktywach wrażliwych na zmianę stopy procentowej 42,86% stanowią aktywa o zmiennej stopie procentowej i 57,14% aktywa o stałej stopie procentowej, natomiast po stronie pasywów oprocentowanych 98,96% to depozyty/zobowiązania o zmiennej stopie procentowej i 1,04% o stałej stopie. W grupie produktów o stałej stopie procentowej znajdują się przede wszystkim lokaty zdeponowane w Banku Zrzeszającym oparte na stopie WIBID a po stronie pasywów lokaty typu ON zakładane przez podmioty samorządowe. Produkty te są „krótkoterminowe” nie ma więc niebezpieczeństwa utraty przychodów lub poniesienia nadmiernych kosztów, poza tym podstawowe stawki w tym względzie ustalane są przez rynek.

Układ stałych i zmiennych stóp procentowych jest w Banku istotną kwestią w obszarze polityki ryzyka stóp, gdyż w aktywach o zmiennej stopie procentowej blisko 10% zajmują kredyty oparte na redyskoncie weksli oraz ponad 20% kredyty oparte o stawkę WIBOR a po stronie pasyw istotną pozycję stanowią depozyty z oprocentowaniem uzależnionym od decyzji Zarządu.

Ryzyko stopy jest w Banku istotnym obszarem ryzyka gdyż jest bardzo ściśle powiązane z ryzykiem wyniku finansowego.

3. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z kwartalną częstotliwością na podstawie obowiązujących Zasad Zarządzania Ryzykiem Stopy Procentowej w Banku Spółdzielczym w Krośniewicach - Uchwała Zarządu BS w Krośniewicach nr 18/Z/BS/2017 z dnia 29.03.2017r.

Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są:

- co kwartał Zarządowi BS,
- co kwartał Radzie Nadzorczej Banku.

4. Wyniki testów warunków skrajnych przeprowadzonych na 31.12.2017 roku wykazały, że: nagły spadek stóp procentowych o 200pb może spowodować obniżenie dochodu odsetkowego Banku w skali 12 miesięcy o 571,66tys.zł co stanowi 6,61% funduszy własnych Banku i 29,51% annualizowanego wyniku odsetkowego.

XV. Polityka w zakresie wynagrodzeń

1. W Banku obowiązuje *Polityka zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze* zgodna z Uchwałą KNF nr 258/2011. Polityka została wprowadzona i zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Polityka podlega rocznym przeglądom, których dokonuje Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza raz w roku zatwierdza wykaz osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku na potrzeby Uchwały KNF Nr 258/2011. Przyjęto, że osobami mającymi istotny wpływ na profil ryzyka Banku są członkowie Zarządu Banku. Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Zmiennym składnikiem wynagrodzenia jest wyłącznie regulaminowa premia roczna przyznawana na podstawie efektów pracy członka Zarządu. Oceny dokonuje Rada Nadzorcza najpóźniej do końca II kwartału roku następującego po okresie oceny.
2. Wynagrodzenia osób objętych polityką wynagrodzeń w części zmiennej wynagrodzenia są zależne od: jakości portfela kredytowego, realizacji planu finansowego Banku, realizacji przyjętej Strategii Banku. Kryteria stosowane przy pomiarze wyników to:

- 1) jakość portfela kredytowego – mierzona jest procentowym udziałem kredytów zagrożonych w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym – na poziomie nie wyższym niż 3%.
- 2) realizacja planu finansowego ,
- 3) realizacja przyjętej Strategii – pozytywna ocena realizacji Strategii Banku dokonana przez Radę Nadzorczą.
3. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia Członka Zarządu Banku. Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) dyrektywy 36/2013 – ustalono, iż wysokość premii nie może być większa niż 10% osiągniętego w danym roku przez Członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.
4. Łączna kwota premii rocznej nie może przekroczyć 10% rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto. Premia nie może również spowodować obniżenia wyniku finansowego Banku do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku. Bank przyjął, że 60% premii może być wypłacane niezwłocznie po przyznaniu, a pozostała część zostaje odroczone na 3 równe roczne raty płatne z dołu. Część odroczonej premii rocznej akceptowana jest przez Radę Nadzorczą pod warunkiem spełnienia kryterium wskazującego, że akceptowalny poziom ryzyka kredytowego nie został przekroczony. Na odroczonej części wynagrodzenia zmiennego Bank tworzy rezerwę. W przypadku spełnienia warunków gdy suma bilansowa nie przekracza kwoty 200 mln PLN, a dynamika portfela kredytowego Banku rok do roku nie przekracza 120% wypłata premii rocznej następuje jednorazowo.
5. Zbiorcze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

Wartość wynagrodzeń za 2017 rok:

- wynagrodzenie stałe: Zarząd 3 osoby – **317.400** zł. (wynagrodzenie roczne brutto)
- wynagrodzenie zmienne – premia roczna za 2016r., Zarząd 3 osoby – nie wystąpiło.

Wynagrodzenie zmienne wypłacone jednorazowo w gotówce – nie wystąpiło

Wartość wynagrodzenia z odroczonej wypłatą – nie wystąpiła.

Wartość wynagrodzeń z odroczonej wypłatą przyznanych w danym roku obrotowym, wypłaconych i zmniejszonych w ramach korekty związanej z wynikami - nie wystąpiła.

Wartość płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i zakończeniem stosunku zatrudnienia dokonanych w danym roku obrotowym, liczbę osób otrzymujących takie płatności oraz najwyższą taką płatność na rzecz jednej osoby – nie wystąpiła.

Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1mln Euro w danym roku obrotowym - nie dotyczy.

Bank realizuje obowiązki w zakresie polityki wynagrodzeń przedstawiając powyższe informacje z uwzględnieniem formy prawnej w jakiej działa: spółdzielnia - Bank Spółdzielczy, zgodnie z zatwierdzoną strukturą organizacyjną, adekwatnie do rozmiaru prowadzonej działalności i związanego z nią ryzyka.

XVI. Ryzyko płynności:

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem płynności

Bank od 23.11.2015 roku jest członkiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Celem funkcjonowania systemu ochrony jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w ustawie i w umowie systemu ochrony, w szczególności przez udzielanie pożyczek, gwarancji i poręczeń na warunkach określonych w umowie systemu ochrony.

W dniu 31.12.2015 roku został przyjęte przez zarząd Uchwałą nr 122/Z/BS/2015 Zasady Zarządzania Płynnością w Banku Spółdzielczym w Krośniewicach.

1. Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- a) Członek Zarządu Główny Księgowy w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności;
- b) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności.

2. W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

a) Rada Nadzorcza – która:

- w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku;
- zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem;
- ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank.
- zatwierdzenie scenariuszowych planów awaryjnych płynności.

b) Zarząd:

- zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności;
- zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności;
- wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad;
- odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą - wyrażonego apetytem i tolerancją na ryzyko;

c) Zespół RAS – będący komórką monitorującą ryzyko płynności, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonujący zadania związane z:

- okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
- zgłasza potrzebę zmian w polityce płynnościowej Banku;
- zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
- analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności
- monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- oceną poziomu ryzyka płynności;
- wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i wewnętrznego NSFR;
- oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
- opracowywanie scenariuszy sytuacji kryzysowych;
- opracowuje propozycje rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki

- zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
- sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
- d. Zastępca Głównego Księgowego - będący komórką zarządzającą ryzykiem płynności, która podlega członkowi Zarządu Głównemu Księgowemu, wykonujący zadania związane z:
 - okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową;
 - optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.
- e. Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:
 - kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych;
 - sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego;
 - przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych.

Finansowanie

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych z przewagą środków pochodzących od klientów detalicznych tj. osób fizycznych i rolników indywidualnych.

Funkcje skarbowe

1. Zadania związane z zarządzaniem płynnością krótkoterminową realizuje w sposób scentralizowany komórka zarządzająca Banku.
2. W ramach zarządzania płynnością krótkoterminową Bank wyróżnia:
 - a) zarządzanie stanem gotówki w kasach i skarbcu;
 - b) zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym Banku.

Miary płynności i LCR

	Nazwa	Limity zewnętrzne	Limity uzyskane na 31.12.2017 roku
1.	M1	0,20	0,56
2.	M2	1,00	3,83
3	LCR	80%	326%

Dodatkowe zabezpieczenia płynności

1. Kredyt w rachunku bieżącym w BZ,
2. Kredyt rewolwingowy w BZ,
3. Pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego,
4. Lokata Płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego.

Aspekty ryzyka płynności, na które narażony głównie jest Bank

1. Niedopasowanie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów,
2. Istnienie nadpłynności, co negatywnie wpływa na wynik.

Sposoby dywersyfikacji źródeł finansowania

Bank w miarę możliwości stara się dywersyfikować oferowane produkty depozytowe.

Techniki ograniczania ryzyka płynności

Do głównych technik ograniczania ryzyka płynności należy:

1. Stosowanie limitów,
2. Lokowanie nadwyżek w aktywa płynne,
3. Przystąpienie do Systemu Ochrony SGB,
4. Utrzymywanie Minimum Depozytowego w BZ.

Pojęcia stosowane w procesie pomiarów i monitorowania ryzyka płynności

1. baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym;
2. depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
3. depozyty ogółem – depozyty oraz depozyty banków;
4. dzień sprawozdawczy - dzień, na który Bank oblicza nadzorcze miary płynności; dla obliczeń nadzorczych miar płynności dniem sprawozdawczym jest każdy dzień roboczy,
5. płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
6. płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
7. płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
8. płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
9. płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
10. płynność płatnicza – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
11. bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności;

Sposób odzwierciedlania ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą

Obecnie Bank wszystkie swoje nadwyżki lokuje w Banku Zrzeszającym. Proces organizacji i decyzyjności w zakresie zarządzania wolnymi środkami został opisany w Zasadach Zarządzania Płynnością.

Testy warunków skrajnych i plany awaryjne

Zarówno testy warunków skrajnych jak i plany awaryjne stanowią elementarny obszar w procesie monitorowania i zarządzania ryzykiem.

Polityka utrzymania rezerwy płynności

1. W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.
2. W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:
 - a. sprzedaż wysokopłynnych aktywów lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami (aktywa nieobciążone);
 - b. dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - wykorzystania przyznanych linii kredytowych;
 - sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów;
 - pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego;
 - pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni;
 - przyrostu depozytów.

Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach Zrzeszenia

1. Pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego do 20% Funduszu,
2. Lokata Płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego do 8% Minimum.

Sprawozdawczość w zakresie ryzyka płynności

1. Bank realizuje obowiązek sprawozdawczy z zakresu ryzyka płynności zgodnie z przepisami zewnętrznymi.
2. Raporty z zakresu ryzyka płynności sporządzane są dla Zarządu w okresach miesięcznych a dla Rady Nadzorczej kwartalnie i obejmują dane na temat:
 - a. struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
 - b. stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
 - c. wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
 - d. poziomu aktywów nieobciążonych;
 - e. analizy wskaźników płynności;
 - f. ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
 - g. wyników testów warunków skrajnych;
 - h. stopnia przestrzegania limitów;

XVII. Dźwignia finansowa

Wskaźnik dźwigni kapitałowej na dzień 31.12.2017 roku – wynosił 11,20 % wg w pełni wprowadzonej definicji i 11,86% wg definicji przejściowej (sprawozdanie LR).

XVIII. System kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i stopnia złożoności działalności Banku, który obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne.

System kontroli wewnętrznej obejmuje:

- Mechanizmy kontroli ryzyka przyjęte w Banku wbudowane w codzienną działalność operacyjną
- Badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi
- Audyt wewnętrzny

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej i nadzorczej oraz informacji zarządczej,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.
- bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji.

W celu zabezpieczenia się przed stratą Bank rozpoznaje, ocenia i kontroluje wszystkie rodzaje ryzyka wynikające z prowadzonej działalności i poprzez proces kontroli zapewnia, by pracownicy Banku pracowali w sposób wydajny i uczciwy realizując cele i ustalone zadania.

W celu prezentowania wiarygodnych sprawozdań finansowych i nadzorczych, system kontroli wewnętrznej zapewnia rzetelne ich przygotowywanie w oparciu o księgi prowadzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości.

W celu podejmowania prawidłowych decyzji nadzorczych, system kontroli wewnętrznej weryfikuje jakość i kompletność sporządzanej w Banku informacji zarządczej.

System kontroli wewnętrznej chroni zasoby Banku, zapewnia wysoką jakość i niezawodność informacji oraz zgodność działania z przepisami prawa, a także eliminuje występowanie nieprawidłowości i uchybienia.

System kontroli wewnętrznej identyfikuje i ocenia istotne czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, które mogą niekorzystnie wpłynąć m.in. na adekwatność kapitałową, rentowność operacji, wiarygodność sprawozdawczości, przestrzeganie przepisów i regulacji wewnętrznych.

Od 01.01.2016 roku proces audytu wykonywany jest w ramach Systemu Ochrony SGB.

Sporządził:

Zatwierdził:

		Kwota w dniu ujawnienia
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I: Instrumenty i kapitały rezerwowe		
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	222.237,27
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I: Korekty regulacyjne		
8	Wartości niematerialne i prawne (kwota ujemna)	0,00
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468:	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-44.447,45
29	Kapitał podstawowy Tier I	8.599.961,44
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I: Instrumenty		
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I: korekty regulacyjne		
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00
44	Kapitał dodatkowy Tier I	
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	
KAPITAŁ TIER II: Instrumenty i rezerwy		
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	
KAPITAŁ TIER II: Korekty regulacyjne		
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	
58	Kapitał Tier II	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	8.599.961,44
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	2.245,340,10
Współczynniki i bufory kapitałowe		
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	30,64
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek ekspozycji na ryzyko)	30,64

63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	30,64
----	---	-------

Załącznik nr 2

Informacja na temat profilu ryzyka

Ryzyko kredytowe

Nazwa limitu	Ustalona wysokość limitu	Uzyskany poziom limitu na 31.12.2017 roku
Udział kredytów zagrożonych w obliżu	Max. 3,00% a 0,50-0,70% na 2017 rok	0,66%
Poziom kredytów DEK	Max.7,00%	2,64%
Udział kredytów zagrożonych DEK	Max.5,00%	0,47%

Ryzyko płynności

Nazwa limitu	Ustalona wysokość limitu	Uzyskany poziom limitu na 31.12.2017 roku
M1	0,40-050 na 2017 rok	0,56
M2	3,40-3,55 na 2017 rok	3,83
LCR	Min.80%	326%

Ryzyko operacyjne

Nazwa limitu	Ustalona wysokość limitu	Uzyskany poziom limitu na 31.12.2017 roku
Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne	7,00% uznanych funduszy	4,90%

Ryzyko kapitałowe

Nazwa limitu	Ustalona wysokość limitu	Uzyskany poziom limitu na 31.12.2017 roku
Współczynnik wypłacalności	21-27% na 2017 rok	30,64%
Wymogi kapitałowe	50% uznanych funduszy	26,11%

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Krośniewicach oświadcza, że opisane ustalenia zawarte w Informacji są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie w ocenie Zarządu i zgodne ze Strategią Ryzyka Banku.

Podpisy Członków Zarządu

Prezes Zarządu

Stanisław Łopatowski.....

Członek Zarządu

Główny Księgowy Henryka Borucka.....

Członek Zarządu

Kierownik Działu Oszczędności i Kredytów Wiesława Gajewska.....

